
HT Jan Toppari

TILINTARKASTUSLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

HT Jan Topparin toiminnan tutkiminen Vakiorakennus Oy:n tilintarkastajana

Asian vireilletulo

Jukka Narinen on kannellut 23.5.2016 päivätyllä kirjeellä HT Jan Topparin toiminnasta Vakiorakennus Oy:n tilintarkastajana tilikaudella 2012. Narisen mukaan Toppari on antanut tilikaudesta 2012 niin sanotun puhtaan kertomuksen, vaikka tilikaudella 2013 eri tilintarkastajan toimesta tehdyn tilintarkastuksen mukaan tilikauteen 2012 kohdistuu useita epäselvyyksiä ja tarkastettavaksi esitettäviä seikkoja. Narinen on oheistanut kanteluunsa Patentti- ja rekisterihallituksen pitämästä kaupparekisteristä tulostamiaan Vakiorakennus Oy:n tilinpäätöstietoja tilikausilta 2012 ja 2013.

Saadun selvityksen perusteella tilintarkastusvalvonta on laajentanut tutkintaa ja kohdistanut sen koskemaan tilikausien 2011 ja 2012 tilintarkastusta kokonaisuudessaan.

Päätöstä tehdessään tilintarkastuslautakunnalla on ollut käytössään myös tilikauden 2013 tilintarkastajan työpaperit.

Tilintarkastajan selvitys

Toppari on toimittanut tilintarkastusvalvonnalle 3.6.2016 päivätyyn vastineeseen sekä työpaperinsa tilikaudelta 2012.

Topparilta on pyydetty lisäselvitystä kahteen otteeseen. Häneltä on pyydetty sähköpostitse tilikauden 2011 työpapereita, asiakirjoja, jotka liittyvät Vakiorakennus Oy:n rakennuttaman As Oy Espoon Kaupunginkallion Villojen kiinteistökauppoihin, sekä tietoa hänen käyttämästään olennaisuusrajaista. Toppari on toimittanut tilintarkastusvalvonnan pyytämät asiakirjat 3.8.2016 ja 5.8.2016 sähköpostitse ja ilmoittanut sähköpostilla 23.9.2016 käyttämänsä olennaisuusrajan.

Toppari on antanut vielä yhden vastineen vastineensa asiassa 24.8.2017.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa HT Jan Topparille huomautuksen. Päätös on tehty Airaksisen, Ilveskeron, Heiskasen, Fredrikssonin, Laitisen, Lambergin, Pajamon ja Tallbergin äänillä. Eri mieltä oleva jäsen Niskanen ei olisi määrännyt Topparille seuraamuksia.

Perustelut

Saadun selvityksen perusteella tilintarkastuslautakunta toteaa, että Toppari on tilintarkastanut Vakiorakennus Oy:n tilikaudet 2011 ja 2012 ja hän on antanut näistä tilintarkastuksista tilintarkastuskertomuksen, jossa lausunto on ollut vakiomuotoinen.

Edelleen tilintarkastuslautakunnalle toimitetun aineiston perusteella voidaan todeta, että Vakiorakennus Oy:n taseessa 31.12.2012 on pysyvässä vastaavissa maa- ja

vesialueissa kirjattuna maa-alueet, jotka yhtiö on hankkinut perustettavien asunto-osakeyhtiöiden tai täysin omistettujen asunto-osakeyhtiöiden lukuun. Näiden maa-alueiden joukossa on ollut As Oy Espoon Kaupunginkallion Villat nimisen asunto-osakeyhtiön nimiin ostetut 3 kiinteistöä.

Topparin toimittamien työpapereiden mukaan As Oy Espoon Kaupunginkallion Villat on rakennettu kiinteistölle, joka on muodostettu kolmesta eri kiinteistöstä, joista ensimmäinen on ostettu vuonna 1996 ja ostajana on ollut Vakiorakennus Oy perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun. Toinen kiinteistö on ostettu vuonna 1998 ja ostajana on ollut As Oy Trion Hovi Espoo. Kolmas kiinteistö on ostettu vuonna 2008 Vakiorakennus Oy:n toiselta osaomistajalta. Tällöin ostajana on ollut As Oy Trion Hovi Espoo, jonka nimi on myöhemmin muuttunut As Oy Espoon Kaupunginkallion Villoiksi.

Tilintarkastuslautakunnalle toimitetun aineiston perusteella kiinteistöjen omistus on kauppakirjojen perusteella selvä. Toppari on myöntänyt tämän virheen viimeisessä vastineessaan. Topparin voidaan tältä osin katsoa laiminlyöneen tarkastustoiminnassa edellytettävän huolellisuuden.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätöksessä havaittu virhe ylittää Topparin käyttämän olennaisuuden rajan ja että hän on tästä huolimatta antanut vakiomuotoisen lausunnon sisältävän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että vaikka virhe on sinänsä olennainen, Topparin moitittavaan menettelyyn liittyy lieventäviä asianhaaroja. Ensinnäkin kiinteistöt oli kirjattu yhtiön taseeseen jo vuosia ennen kuin Toppari on aloittanut tilintarkastajana yhtiössä. Tilintarkastuslautakunnan mukaan virheellä ei ole ollut välitöntä vaikutusta yhtiön taseeseen ja virheelliset kirjaukset on korjattu vuoden 2013 tilinpäätöksen yhteydessä. Toppari on muutoin noudattanut tarkastustoiminnassaan huolellisuutta. Hänen tilintarkastusdokumentaationsa on ollut selkeää ja tilintarkastustoimenpiteet on asianmukaisesti ja riskiperusteisesti kohdistettu erityisesti As Oy Espoon Kaupunginkallion Villojen rakennusprojektiin. Näin ollen tilintarkastuslautakunta katsoo, että huomautus on riittävä seuraamus.

Niskasen eriävä mielipide

Kaikkien säädösten mukaisestikin suoritettuun tilintarkastukseen sisältyy aina havaitsemisriski. Se, että tilinpäätökseen jää huolellisesti toimitetun tilintarkastuksen jälkeen virhe ei automaattisesti tarkoita sitä, että tilintarkastaja olisi toiminut hyvän tilintarkastustavan vastaisesti tai huolimattomasti. Tässä on näkemykseni mukaan kyse juuri sellaisesta tapauksesta; tilintarkastaja on omassa vastineessaan kuvannut huolellisesti ja hyvän tilintarkastustavan mukaisesti toteutetun tarkastusprosessin.

Tilinpäätöksessä oleva virhe on syntynyt ennen kyseisen tilintarkastajan toimikautta ja se on luonteeltaan sellainen, että se ei käy ilmi normaalissa avaavan taseen tarkastusprosessissa. Olisi kohtuutonta, että Topparia rankaistaisiin hänen toimikauttaan edeltävien tilikausien aikana syntyneistä virheistä.

Virhe on myös luonteeltaan taseen pysyvien vastaavien sisäinen luokitteluvirhe. Sillä ei siten ole vaikutusta taseen loppusummaan, omaan pääomaan tai yrityksen tulokseen. Näillä perusteilla katson, että sanktioon ei tässä tapauksessa ole aihetta.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 3 luku 5 §, 4 luku 1 ja 3 § ja 12 luku 2 § 15 kohta

Tilintarkastuslaki (459/2007) 15, 20, 22 ja 49 §

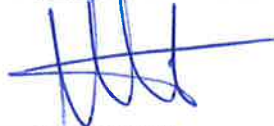
Valitusoikeus

Asianosaisella HT Topparilla on oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Manne Airaksinen (pj), Mika Ilveskero, Jussi Heiskanen (tarkastava jäsen), Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Riikka Lamberg, Mervi Niskanen, Pekka Pajamo ja Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Manne Airaksinen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Petra Metsälä
Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta
tilintarkastusvalvonta@prh.fi

Liite

Valitusosoitus

Tiedoksi

AA Jukka Narinen